

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 351/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Boniecki
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Krzysztof Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki komandytowej w K.

przeciwko J. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 5 lipca 2019 r. sygn. akt I C 1917/18

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokata B. R. kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) brutto, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 351/20

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 14 września 2021 r.

Wyrokiem z 5 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanego J. K. na rzecz strony powodowej (...)spółki komandytowej w K. kwotę 82.265,08 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot:7.041,27 zł od 20 października 2015 r., 6.560,82 zł od 25 listopada 2015 r., 9.573,71 zł od 22 grudnia 2015 r., 4.951,37 zł od

21 stycznia 2016 r., 8.241 zł od 12 lutego 2016 r., 4.120,50 zł od 18 marca 2016 r., 5.822,21 zł od 23 kwietnia 2016 r., 7.383,69 zł od 20 maja 2016 r., 1.284,12 zł od 17 czerwca 2016 r., 11.200,38 zł od 30 sierpnia 2016 r., 12.400,25 zł od 21 września 2016 r., 3.712,76 zł od 20 października 2016 r. - do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (k. 227-229), który Sąd Apelacyjny przyjął za własny (także w zakresie okoliczności trafnie przyjętych za bezsporne).

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione w całości, w świetle przepisów art. 734 §1 k.c. i art. 735 §1 k.c. Wykonanie usług przez stronę powodową i wysokość wynagrodzenia pozostawały w sprawie poza sporem, zaś pozwanemu nie udało się wykazać, aby powodowa spółka w sposób nieprawidłowy zaliczała wpłaty dokonywane przez T. G. także na poczet zadłużenia pozwanego.

Wyrok powyższy zaskarżył w całości apelacją pozwany, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa.

Apelujący zarzucił naruszenie: 1) art. 299 w zw. z art. 232 zdanie 2 k.p.c. - poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanego, podczas gdy ze względu na brak środków dowodowych pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia, tj. czy udokumentowane w pozwie wpłaty z dni: 19 lutego 2015 r. na kwotę 20.000 zł, 26 lutego

2015 r. na kwotę 20.000 zł, 28 maja 2015 r. na kwotę 40.000 zł, 15 lipca 2015 r. na kwotę 15.000 zł, 27 lipca 2015 r. na kwotę 15.000 zł, 11 sierpnia 2015 r. na kwotę 15.000 zł, 16 października 2015 r. na kwotę 9.500 zł, 4 listopada 2015 t. na kwotę 15.000 zł były przez powoda prawidłowo księgowane, czy też stanowiły w całości wynagrodzenie za usługi prawne świadczone przez powoda na rzecz pozwanego, w tym za usługi przyszłe; 2) art. 227 w zw. art. 232 zdanie 2 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci protokołów przesłuchań T. G. znajdujących się w aktach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez (...) Wydział Zamiejscowy Departamentu do Spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, sygn. akt: (...), na okoliczność ustalenia, czy udokumentowane w pozwie wpłaty z dni: 19 lutego 2015 r. na kwotę 20.000 zł, 26 lutego 2015 r. na kwotę 20.000 zł, 28 maja 2015 r. na kwotę 40.000 zł, 15 lipca 2015 r. na kwotę 15.000 zł, 27 lipca 2015 r. na kwotę 15.000 zł, 11 sierpnia 2015 r. na kwotę 15.000 zł, 16 października 2015 r. na kwotę 9.500 zł, 4 listopada 2015 r. na kwotę 15.000 zł były przez powoda prawidłowo księgowane, czy też stanowiły w całości wynagrodzenie za usługi prawne świadczone przez powoda na rzecz pozwanego, w tym za usługi przyszłe.

Pozwany podniósł także (k. 182), że zapłacił na rzecz strony powodowej minimum 70.000 zł na poczet dochodzonych pozewem należności.

Apelujący wniósł również o przeprowadzenie przez Sąd odwoławczy dowodów z przesłuchania pozwanego oraz dokumentów w postaci protokołów przesłuchań T. G. zalegających w ww. aktach.

Powodowa spółka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy prawidłowo, z poszanowaniem reguł wyrażonych w przepisie art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny.

W rozpoznawanej sprawie poza sporem pozostawały okoliczności istnienia wiążącej strony umowy świadczenia usług prawnych, wykonania tychże usług przez powodową spółkę na rzecz pozwanego oraz wysokości należnego wynagrodzenia. O ile zatem skarżący chciał uwolnić się od odpowiedzialności, winien był, zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c., wykazać, że zaspokoił wierzyciela w całości lub części. Temu obowiązkowi pozwany nie sprostał. W toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji skarżący podniósł jedynie, że udokumentowane dołączonymi do pozwu dowodami przelewów wpłaty strona powodowa powinna zaliczyć

wyłącznie na poczet jego zadłużenia, a nie również zadłużenia jego byłego pracownika T. G.. Zauważyć wypada przy tym, że pozwany nie kwestionował okoliczności, że powodowa spółka świadczyła także swoje usługi na rzecz T. G., co znajduje zresztą potwierdzenie w jednym z dokumentów pełnomocnictwa (k. 83). Opisy transakcji na dowodach przelewów dokonywanych przez T. G. nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że wpłaty te dokonywane były w imieniu obu klientów, tj. T. G. i pozwanego. Skoro wpłacający nie wskazał innego sposobu zaliczenia zapłaty i nie wynikało to z łączącej strony umowy, zaliczenie przez wierzyciela połowy wpłaty na poczet zadłużenia każdego z jego dłużników było jak najbardziej prawidłowe w świetle stosowanego w drodze analogii art. 379 §1 k.c.

Wywiedziona apelacja ograniczyła się w istocie do zarzutu nieprzeprowadzenia przez Sąd Okręgowy z urzędu dowodów z dokumentów i przesłuchania pozwanego. Działanie sądu z urzędu, jakkolwiek nie wynika to wprost z treści art. 232 k.p.c., ma charakter wyjątkowy, co jest skutkiem obowiązywania w procesie cywilnym zasady kontrydiktoryjności. Potrzeba takiej aktywności sądu może być uzasadniona przykładowo: wyjątkową nieporadnością strony, która nie potrafi skorzystać z udzielanych jej pouczeń o uprawnieniach procesowych, ochroną przed prowadzeniem procesu fikcyjnego lub uzasadnioną w świetle okoliczności sprawą obawą wydania orzeczenia oczywiście nieprawidłowego. Żadna z podanych sytuacji w badanym przypadku nie miała miejsca. Nic nie stało na przeszkodzie, aby pozwany wcześniej niż na etapie postępowania apelacyjnego zaoferował dowody na poparcie swoich twierdzeń czy też wniósł o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Sąd Okręgowy nie naruszył także prawa materialnego. Zawarte w apelacji twierdzenia o zapłacie na rzecz strony powodowej kwoty minimum 70.000 zł na poczet dochodzonych pozewem należności pozostały całkowicie gołosłowne, co oznacza, że zaskarżone orzeczenie znajduje uzasadnienie w art. 735 §1 k.c. w zw. z art. 734 §1 k.c., które to przepisy prawidłowo zostały przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd drugiej instancji nie znalazł podstaw do uwzględnienia zawartych w apelacji wniosków dowodowych, uznając je za spóźnione w rozumieniu art. 381 k.p.c. Niezależnie od tego wnioski te zostały sformułowane w sposób zbyt ogólny, aby Sąd mógł ocenić ich przydatność dla rozstrzygnięcia. Skarżący nie dostarcza bowiem relevantnych okoliczności faktycznych, które miałyby zostać wykazane zeznaniami pozwanego czy protokołami zeznań T. G., a jedynie zdaje się sugerować, że dowody te być może mogłyby okazać się istotne dla rozstrzygnięcia. Pamiętać jednak należy, że postępowanie dowodowe nie służy poszukiwaniu faktów, lecz ich wykazywaniu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie powodowej ograniczyły się do wynagrodzenia adwokata przyjęto art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §2 pkt 6 w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

O wynagrodzeniu ustanowionego dla pozwanego z urzędu pełnomocnika (po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym) orzeczono na podst. art. 29 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (t. jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1651 ze zm.) oraz §2 pkt 6 w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800). W ocenie Sądu Apelacyjnego art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stoi na przeszkodzie normatywnemu różnicowaniu wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników procesowych w zależności od źródła ich umocowania.

SSA Marek Boniecki